

De Psychologencommissie, deontologische ondersteuning ten behoefte van de patiënt/cliënt

JAARVERSLAG 2022

Psychologencommissie

Inhoud

De voorzitters aan het woord 04

01 De Psychologencommissie en haar organen 05

- 1 Plenaire Vergadering 07
- 2 Voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en het Bureau 09
- 3 Tuchtinstanties 12
- 4 Personeelsleden 13
- 5 Interactie en samenwerking tussen organen en personeel 13

02 Core business van de Psychologencommissie 15

- 1 Titel en deontologie 16
- 2 Missie en waarden 17
 - Missie: bescherming van cliënten/patiënten van psychologen 17
 - Waarden 18

03 Plaats van de Psychologencommissie in het sociopolitieke landschap 19

- 1 Voogdijminister 20
- 2 Andere politieke actoren 20
 - Minister van Volksgezondheid 20
 - FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie 21
 - Staatssecretaris voor Asiel en Migratie 21
- 3 Overige externe stakeholders 21
 - Beroepsverenigingen 21
 - Platform Ordes en Instituten 22
 - Decanen 22
 - Varia 22

04 Facts & Figures 23

- 1 Zittingen van het Bureau en de Plenaire Vergadering in 2022 24
- 2 Inschrijvingen 2022 25
 - Aantal ingeschreven psychologen op de lijst: detailoverzicht en evolutie 25
 - Nieuwe inschrijvingen 27
 - Geweigerde inschrijvingsaanvragen 28
- 3 Deontologische vragen 29
 - Herkomst 29
 - Onderwerp 30
- 4 Tuchtzaken 32
 - Verloop van de tuchtprocedure 32
 - Mogelijke sancties 33
 - De Tuchtraad in de praktijk 33
- 5 Bemiddeling 36
- 6 Gastcolleges 36
- 7 Codex 36
- 8 Inbeslagnames 36

05 Relevante thema's en publicaties in 2022 37

- 1 Hervorming wettelijk kader Psychologencommissie 38
- 2 Delen van gezondheidsgegevens en Kwaliteitswet 38
- 3 Begeleiding van minderjarigen 39

06 Financiën 40

- 1 Resultatenrekening 2022 41
- 2 Toelichting bij het resultaat 42
- 3 Uw inschrijvingsbijdrage 42
 - Aanspreekpunt voor cliënten / patiënten 42
 - Deontologische adviezen 42
 - Deontologische ondersteuning van psychologen 43
 - Tuchtinstanties 43
 - Bemiddeling 43
 - Titelbescherming 43

07 Wat brengt de toekomst? 45

De voorzitters aan het woord

Beste leden van de Psychologencommissie,

Met genoegen delen we het jaarverslag van de Psychologencommissie voor het jaar 2022 mee. Dit verslag geeft een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen, prestaties en ontwikkelingen die het voorbije jaar binnen onze organisatie hebben plaatsgevonden. Het opstellen van dit jaarverslag was voor ons ook nu weer een moment van evaluatie en reflectie. Tegelijk is het de gelegenheid om onze successen te vieren, uitdagingen te identificeren en onze toekomstige doelen te bepalen.

Het jaar 2022 was een jaar vol kansen en uitdagingen voor de Psychologencommissie. Zo hebben we met toewijding gewerkt aan de hervorming van het wettelijk kader en hebben we een akkoord bereikt met alle beroepsverenigingen over de inhoud van het project tot hervorming.

De Psychologencommissie heeft zich daarnaast ingezet om het vertrouwen van de voogdijminister en van haar leden (terug) te winnen.

Tegelijk stellen we het waarborgen van een hoog niveau van professionele standaarden als doel.

In 2022 namen we ook afscheid van voorzitter Joris Lagrou, aan wie we grote dank betuigen voor de vele zaken die hij op korte tijd voor de Psychologencommissie heeft gerealiseerd.

Het personeelsbestand werd uitgebreid met een communicatieverantwoordelijke en een jurist bij de studiedienst.

In 2022 hebben we ons ingezet om de samenwerking met andere relevante instanties en organisaties te versterken. Dit heeft ons geholpen om een bredere impact te hebben op het vergroten van de toegang tot de bescherming en kwalitatieve zorg voor het publiek.

Naast de organisatiedoelen is het belangrijk om onze waardering uit te spreken voor de persoonlijke doelen, inzet en betrokkenheid van u allen, onze leden. Uw toewijding en passie voor het vak hebben een significante bijdrage geleverd aan de groei en ontwikkeling van de Psychologencommissie.

Graag wil ik namens het hele team onze oprechte dank betuigen aan alle leden van het Bureau, de Plenaire Vergadering en alle psychologen die in 2022 hebben bijgedragen tot het succes van de Psychologencommissie. Uw expertise, toewijding en samenwerking zijn van onschatbare waarde en stellen ons in staat om onze doelen te bereiken en onze visie te realiseren.

Ik kijk alvast uit naar onze verdere samenwerking en naar een succesvol jaar 2023 voor de Psychologencommissie. Samen zullen we blijven werken aan het bevorderen van de psychologische gezondheid, het waarborgen van de belangen van de beroepsgroep en de bescherming van de patiënt/cliënt.

Met vriendelijke groet,

Leen Desticker en Pascale Lauwereys

Voorzitter en plaatsvervangend voorzitter Psychologencommissie

De Psychologen- commissie en haar organen

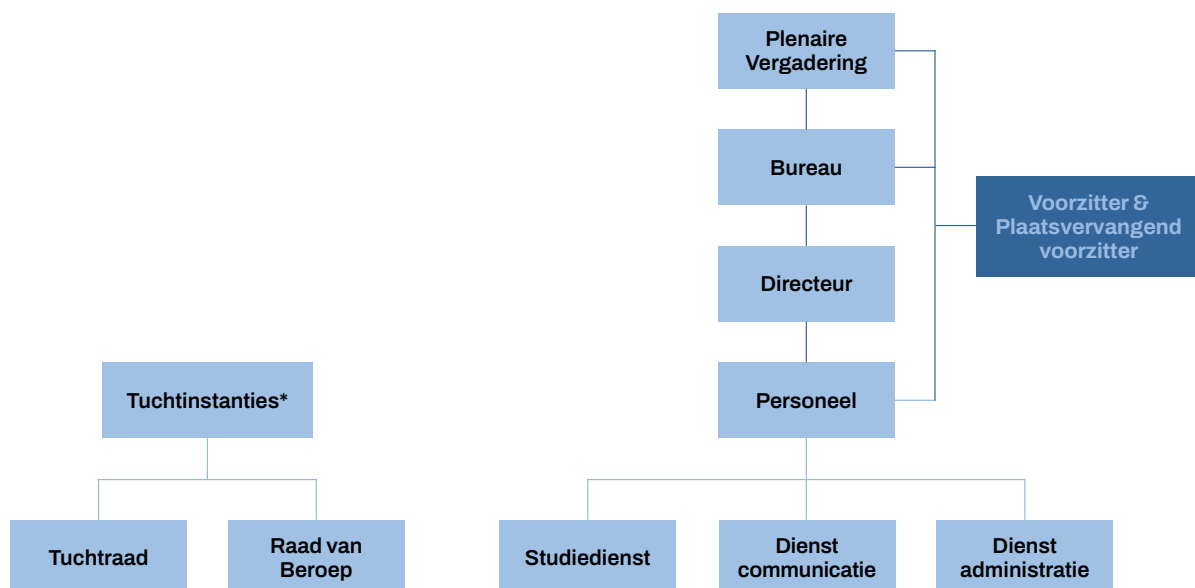
01

01 De Psychologencommissie en haar organen

De **Plenaire Vergadering** komt elke drie maanden samen om de beleidslijnen van de Psychologencommissie vast te leggen onder leiding van de voorzitter van de Psychologencommissie. Als de voorzitter verhinderd is, wordt deze vervangen door de plaatsvervangend voorzitter.

Het **Bureau** heeft als opdracht de operationele werking van de Psychologencommissie te verzekeren in overeenstemming met de beleidslijnen die door de Plenaire Vergadering werden vastgelegd. Het Bureau bestaat uit een aantal daartoe binnen de Plenaire Vergadering verkozen leden. Ook het Bureau wordt voorgezeten door de voorzitter (of de plaatsvervangend voorzitter) van de Psychologencommissie.

Voor de implementatie van de beslissingen kan het Bureau rekenen op de ondersteuning van het **personeel** van de Psychologencommissie, verdeeld over drie afdelingen: de studiedienst, de dienst communicatie en de dienst administratie. Het personeel staat onder leiding van de directeur. Deze laatste vervult een spilfunctie tussen de voorzitter, de Plenaire Vergadering en het Bureau.

* Voor een gedetailleerd overzicht van de samenstelling van de tuchtinstanties, zie hoofdstuk 1.3 met betrekking tot de tuchtinstanties (p. 12).

1.1. Plenaire Vergadering

De Plenaire Vergadering komt één keer per kwartaal samen. Naast de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter bestaat de Plenaire Vergadering uit 45 vertegenwoordigers van de erkende beroepsverenigingen, namelijk:

- de Belgische Federatie van Psychologen (BFP-FBP),
- de Beroepsvereniging van Psychologen met Psychoanalytische oriëntatie (APPPsy),
- de Beroepsunie van Psychologen (UPPsy-BUPsy)

Zij vertegenwoordigen de verschillende sectoren binnen de beroepsgroep:

- arbeid en organisatie,
- klinische,
- school,
- onderzoek en onderwijs.

Elke beroepsvereniging is in de Plenaire Vergadering vertegenwoordigd door Franstalige en Nederlandstalige psychologen.

De leden van de Plenaire Vergadering zijn onderverdeeld in drie categorieën:

- **de effectieve leden:** zij hebben stemrecht;
- **de raadgevende leden:** zij hebben geen stemrecht, maar mogen zoals hun benaming doet vermoeden wel hun advies uitbrengen;
- **de plaatsvervangende leden:** zij hebben enkel stemrecht als het effectieve lid verhinderd is. Ze worden op hetzelfde moment aangesteld als de effectieve en de raadgevende leden. In geval van ontslag of overlijden van een effectief of raadgevend lid, wordt dit lid tot het einde van zijn mandaat vervangen door zijn plaatsvervanger.

Naam	Voornaam	Federatie	Taal	Functie
Desticker	Leen		NL	Voorzitter
Lauwereys	Pascale		NL	Plaatsvervangend voorzitter

Onderzoek & Onderwijs

Bosmans	Guy	BFP-FBP	NL	Effectief
Goossens	Lien	BFP-FBP	NL	Plaatsvervangend
Braet	Caroline	BFP-FBP	NL	Effectief
Van Gucht	Dinska	BFP-FBP	NL	Plaatsvervangend
Declercq	Emmanuel	UPPSY-BUPSY	NL	Plaatsvervangend
Rossignol	Mandy	BFP-FBP	FR	Effectief
Majerus	Steve	BFP-FBP	FR	1ste plaatsvervanger
Zech	Emmanuelle	BFP-FBP	FR	2de plaatsvervanger
Day*	James	UPPSY-BUPSY	FR	Effectief
Ucros	Claudia	UPPSY-BUPSY	FR	1ste plaatsvervanger
Vermeylen	Martine	UPPSY-BUPSY	FR	2de plaatsvervanger
Lemmens	Philippe	APPPSY	FR	Raadgevend
Coopman	Anne-Laurence	APPPSY	FR	1ste plaatsvervanger – raadgevend
Messens	Eric	APPPSY	FR	2de plaatsvervanger – raadgevend

Arbeid & Organisatie

De Wulf	Stephanie	BFP-FBP	NL	Effectief
Buseyne	Evelien	BFP-FBP	NL	Effectief
Vandaele	Judith	BFP-FBP	NL	Plaatsvervangend
Descamps	Hilde	UPPSY-BUPSY	NL	Plaatsvervangend
Nils	Lara	APPPSY	FR	Effectief
Butajje	Jean-Luc	APPPSY	FR	1ste plaatsvervanger
Lamart	Michel	APPPSY	FR	2de plaatsvervanger
Colot	Jacqueline	UPPSY-BUPSY	FR	Effectief
Hanquet	Chantal	UPPSY-BUPSY	FR	1ste plaatsvervanger
Vermeylen	Martine	UPPSY-BUPSY	FR	2de plaatsvervanger

School

D'Oosterlinck	Patrick	BFP-FBP	NL	Effectief
Lietaert	Leen	BFP-FBP	NL	Plaatsvervangend
Plasschaert	Lien	BFP-FBP	NL	Effectief
Ryckaert	Ilse	BFP-FBP	NL	Plaatsvervangend
Castiau	Géraldine	APPPSY	FR	Effectief
Ridelle	Guillaume	APPPSY	FR	1ste plaatsvervanger
Lybaert	Pierre	APPPSY	FR	2de plaatsvervanger
Tortolano	Sophie	UPPSY	FR	1ste plaatsvervanger
Janssens	Brigitte	UPPSY	FR	2de plaatsvervanger

Klinische

Defreyne	Carl	BFP-FBP	NL	Effectief
De Schrijver	Lotte	BFP-FBP	NL	Plaatsvervangend
Roppe	Nele	BFP-FBP	NL	Effectief
Faelens	Lien	BFP-FBP	NL	Plaatsvervangend
Mareels	Wouter	UPPSY-BUPSY	NL	Raadgevend
Descamps	Hilde	UPPSY-BUPSY	NL	1ste plaatsvervanger – raadgevend
Declercq	Emmanuel	UPPSY-BUPSY	NL	2de plaatsvervanger – raadgevend
Kever	Céline	BFP-FBP	FR	Effectief
Ylief*	Michel	BFP-FBP	FR	Plaatsvervangend
Dubois	Anne	BFP-FBP	FR	Effectief
Lucas	Emeline	BFP-FBP	FR	Plaatsvervangend
Lamart	Michel	APPPSY	FR	Raadgevend
Jeanty	Michelle	APPPSY	FR	2de plaatsvervanger – raadgevend
Vermeylen	Martine	UPPSY-BUPSY	FR	Plaatsvervangend – raadgevend

* Leden van de Plenaire Vergadering die overleden zijn (James Day eind 2021 en Michel Ylief in maart 2022).

1.2. Voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en het Bureau

v.l.n.r. Anne Dubois, Carl Defreyne, Chantal Hanquet, Leen Desticker, Lien Goossens, Géraldine Castiau, Pascale Lauwereys

Leen Desticker voorzitter

Leen Desticker heeft een masterdiploma in de rechten (RUG), een masterdiploma in economisch recht (ULB) en een masterdiploma bemiddeling (RUG).

Een van Leens sterkste punten is haar analytische instelling en aandacht voor detail. Ze beschikt over uitzonderlijke onderzoeks- en probleemoplossende vaardigheden.

Naast haar werk als advocaat is Leen ook een getrainde mediator. Ze erkent de waarde van alternatieve methoden voor geschillenbeslechting en streeft er actief naar om cliënten te helpen bij het vinden van wederzijds aanvaardbare oplossingen buiten de rechtszaal. Haar bemiddelingsvaardigheden stellen haar in staat om een constructieve dialoog en onderhandelingen te vergemakkelijken en conflicten in moeilijke situaties te verminderen.

Naast haar juridisch inzicht staat Leen bekend om haar empathie en vermogen om contact te maken met haar cliënten. Ze geeft prioriteit aan open communicatie en luistert actief naar de zorgen van haar cliënten. Leens

meelevende aanpak en haar inzet voor de belangen van haar cliënten leveren haar het vertrouwen en respect op van degenen die zij vertegenwoordigt.

Naast haar werk voor haar cliënten blijft Leen op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op juridisch en maatschappelijk gebied en neemt ze actief deel aan professionele ontwikkelingsmogelijkheden.

Ze is sinds 1997 benoemd als plaatsvervangend vrederechter en geniet het vertrouwen van de dienstdoende magistraten. Leen is ook effectief lid van de benoemingscommissie voor het notariaat, en was plaatsvervangend lid van SAM-TES.

Haar staat van dienst, in combinatie met haar toewijding en onwrikbare inzet, hebben haar reputatie als een vertrouwde en deskundige advocaat en bemiddelaar verstevigd en zijn de basis van het vertrouwen dat de minister haar schenkt bij de uitoefening van het mandaat als voorzitter van de Psychologencommissie.

Pascale Lauwereys plaatsvervangend voorzitter

Pascale Lauwereys werd op 11 oktober 2022 bij koninklijk besluit benoemd tot plaatsvervangend voorzitter van de Psychologencommissie voor een termijn van vier jaar.

Pascale Lauwereys is al 36 jaar advocaat, eerst aan de balie van Brussel en daarna van Leuven. Daarnaast is ze plaatsvervangend vrederechter in het gerechtelijk kanton Tienen en lid geweest van de Leuvense Orde van Advocaten. Zij heeft haar ervaring kunnen opbouwen binnen de Hoge Raad voor Justitie en daarnaast is ze assessor bij het Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars.

Dankzij haar ervaring en kennis biedt Pascale Lauwereys waardevolle ondersteuning aan de voorzitter, Leen Desticker, en zet ze zich volledig in voor de goede werking van Psychologencommissie.

Carl Defreyne het Bureau | penningmeester

Carl Defreyne is in 1986 als klinisch psycholoog afgestudeerd aan de UGent. Hij woont in het West-Vlaamse Bavikhove, is gehuwd en heeft twee dochters en twee kleinzonen. Zijn jongste dochter Camille en zijn nichtje Lara zijn eveneens klinisch psycholoog.

Na zijn basisopleiding specialiseerde hij zich in de gedragstherapie en haalde hij eveneens zijn erkenning als gerechtsexpert.

Hij heeft altijd als psycholoog gewerkt in ziekenhuizen (H. Hart Asse, Maria Middelaars Gent en AZ Nikolaas te Sint-Niklaas), maar combineerde dit altijd met een eigen praktijk. Hij heeft zowel in Bavikhove als in Izegem een praktijk.

Carl Defreyne is sinds jaren actief in de beroepsverenigingen. Hij was verantwoordelijk voor de beroepsbelangen binnen VVKP, was bestuurslid van de BFP, was voorzitter van de VVPZ en zetelde zowel in de erkenningscommissie (voorloper Psychologencommissie) als in de Plenaire Vergadering van de Psychologencommissie.

Zijn professionele activiteiten situeren zich in het domein van de psychotherapie, de neuropsychologische diagnostiek, de crisispsychologie, de deskundige onderzoeken en de verkeerspsychologie.

Anne Dubois het Bureau | secretaris

Na haar studies aan de universiteit van Luik werkte Anne Dubois als redactrice bij Uitgeverij Averbode en daarna als juridisch adviseur arbeidsrecht bij sociaal secretariaat SFD/Acerta.

Tussen haar beroepsactiviteiten door startte ze een opleiding systemische interventies en begon ze in bijberoep als klinisch psychologe.

In 2008 werd ze lid van de redactie van Psychologos, het magazine van de FBP-BFP waarvan ze tot 2018 hoofdredactrice was.

In 2018 behaalde ze het universitair getuigschrift “ethiek in de gezondheidszorg” (UCL/UNamur). In dezelfde periode bood ze loopbaanbegeleiding via het systeem van Loopbaancheques aan.

Vandaag werkt ze vooral als klinisch eerstelijnspsychologe in Antwerpen en Hannuit.

Tot eind 2021 vertegenwoordigde ze de Psychologenkring Antwerpen Centrum in de Eerstelijnszone Antwerpen Zuid en in het netwerk SaRa. Ze is lid van de werkgroep eerstelijnspsychologie van de UPFCF die ze vertegenwoordigt binnen het begeleidingscomité van het RIZIV voor het project eerstelijnspsychologie.

Géraldine Castiau het Bureau | lid

Géraldine Castiau is klinisch psychologe sinds 1988. Ze volgde eerst een opleiding tot analytisch psychotherapeute voor volwassenen en daarna een opleiding tot psychoanalyticus bij de Société Belge de Psychanalyse.

Psychologische begeleiding van ouderen heeft altijd deel uitgemaakt van haar interesse en haar beroepspraktijk. Ze geeft opleidingen aan verzorgend personeel en aan teams. Onlangs volgde ze een opleiding arbeidspsychodynamiek in Parijs (Institut de psychodynamique du Travail), waardoor ze moeilijkheden op het werk, die deel uitmaken van de huidige klinische praktijk, beter kan benaderen.

Ze heeft gewerkt in instellingen voor geestelijke gezondheidszorg, in rusthuizen en in ziekenhuizen, alsook in haar privépraktijk. Daarnaast heeft ze ervaring met teammanagement, als teamleader, algemeen coördinator geestelijke gezondheidszorg en als lid van raden van bestuur.

Ze vindt het essentieel om mee te denken over hoe psychologen hun beroep op een integere en verantwoorde wijze kunnen blijven uitoefenen met respect voor de cliënten/patiënten en de deontologie.

Chantal Hanquet het Bureau | lid

Chantal Hanquet is actief als psychologe, wetenschappelijk coördinatrice van de opleiding systemische familiertherapie aan het IPFS in Namen, psychoanalyticus bij de Société Belge de Psychologie Analytique (SBPA), lesgeefster psychodrama en teamcoach als lid van het CFIP (Centrum voor Psychosociologische Opleiding en Interventie).

Ze was directrice van de École de Plein Air in Namen (halfinternaat medische psychologie) en lag samen met Jacques Pluymaekers aan de basis van het 'Landscape Genogram'.

Chantal Hanquet heeft ook samen met Agathe Crespel het boek "Faciliter l'intelligence collective : 35 fiches pour innover, co-construire, mettre en action et accompagner le changement" (Eyrolles, 2018) geschreven. Dit boek werd naar het Engels vertaald en uitgebracht onder de titel "Facilitating Collective Intelligence, a handbook for trainers, coaches, consultants and leaders" (Routledge, 2019).

Chantal Hanquet is daarnaast vertegenwoordigster van de UPPsy-BUPsy en onder andere lid van IAGP (International Association Group Psychotherapy), EFTA (European Family Therapy Association) en FEPTO (Federation European Psychodrama Training Organisations) waar ze penningmeester is.

Lien Goossens het Bureau | lid

Prof. Dr. Lien Goossens is klinisch psychologe en hoofddocent klinische ontwikkelingspsychologie aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent.

Ze is verbonden aan de Vakgroep Ontwikkelings-, Persoonlijke- en Sociale Psychologie. Sinds 2004 verricht ze aan deze instelling wetenschappelijk onderzoek binnen het domein van de ontwikkelingspsychopathologie. Haar onderzoek richt zich meer specifiek op de ontwikkeling en instandhouding van eetproblemen bij kinderen en adolescenten, met aandacht voor de rol van intrapersoonlijke (temperament, emotie- en gedragsregulatie) en interpersoonlijke (gehechtheid, ouderlijke stijl) factoren en processen, alsook een belangrijke focus op klinische implicaties van de onderzoeksresultaten.

Daarnaast is ze als klinisch psycholoog verbonden aan het Universitair Psychologisch Centrum Kind & Adolescent en Team Gezond-Opgroeien van AZ Jan Palfijn Gent, waar ze zich toelegt op diagnostiek en behandeling van eetproblemen bij kinderen en adolescenten.

NAAM	VOORNAAM	SECTOR	TAAL	FEDERATIE	FUNCTIE
Desticker	Leen		NL		Voorzitter
Lauwereys	Pascale		NL		Plaatsvervangend voorzitter
Defreyne	Carl	Klinische	NL	BFP-FBP	Penningmeester
Dubois	Anne	Klinische	FR	BFP-FBP	Secretaris
Castiau	Géraldine	School	FR	APPPSY	Lid
Hanquet	Chantal	Arbeid & Organisatie	FR	UPPSY-BUPPSY	Lid
Goossens	Lien	Onderzoek & Onderwijs	NL	BFP-FBP	Lid

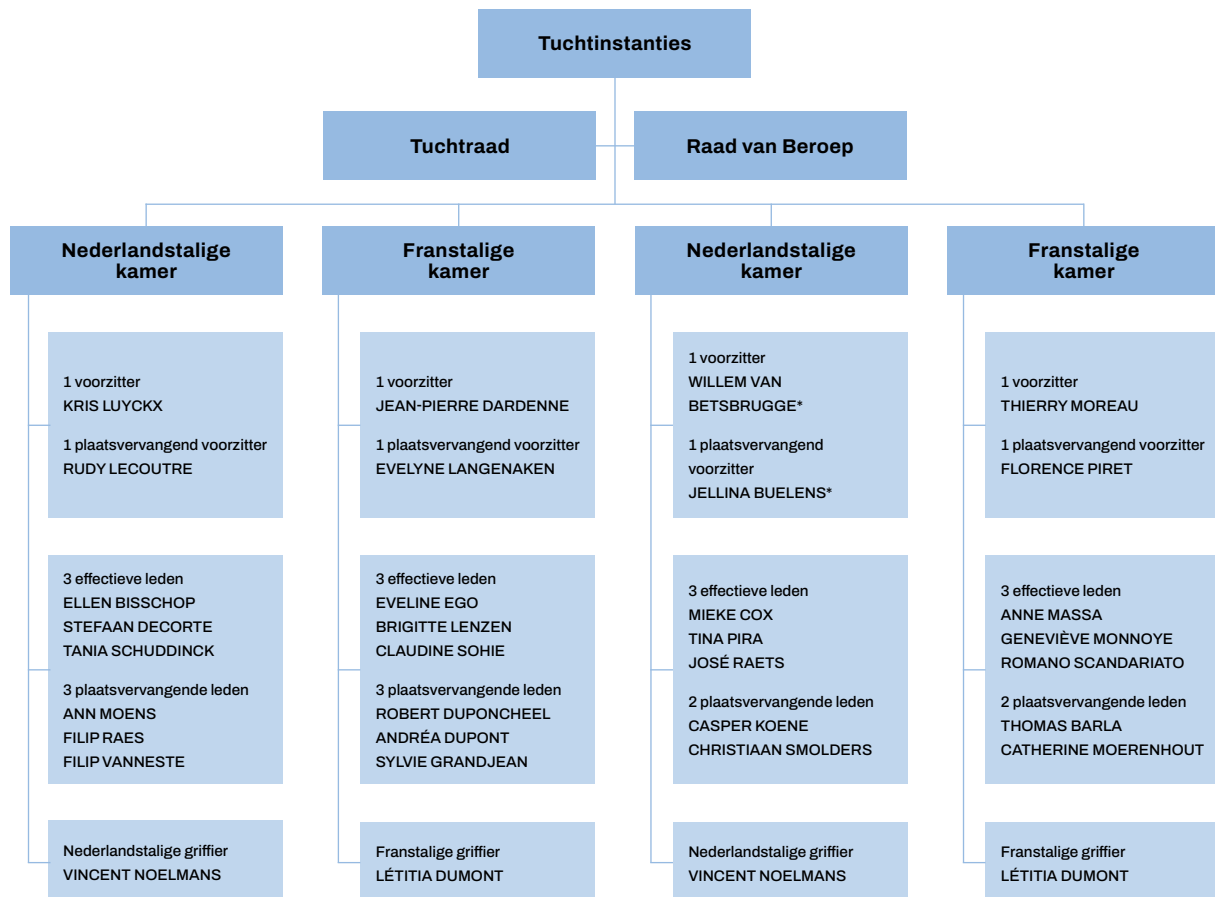
1.3. Tuchtinstanties

De Psychologencommissie telt twee tuchtrechtelijke instanties: een Tuchtraad en een Raad van Beroep. Beide raden nemen een onafhankelijke positie in binnen de Psychologencommissie. Ze zijn bevoegd om vermeende inbreuken op de deontologische code van psychologen te onderzoeken.

De Tuchtraad oordeelt in eerste aanleg en de Raad van Beroep in tweede aanleg. Tegen de uitspraken van de Raad van Beroep is cassatieberoep mogelijk. Zowel de Tuchtraad als de Raad van Beroep bestaan uit een Nederlandstalige en een Franstalige kamer.

De kamers van de Tuchtraad en van de Raad van Beroep zijn samengesteld uit 1 effectieve voorzitter, 1 plaatsvervangende voorzitter, 3 effectieve leden en 3 plaatsvervangende leden. De voorzitters zijn effectief of eremagistraat, of advocaat die minstens 5 jaar is ingeschreven aan de balie en lid van een Orde (de Orde van Vlaamse Balies, of de Orde van Franstalige of Duitstalige Balies).

De leden van de Tuchtraaden worden verkozen onder de psychologen die ingeschreven zijn op de lijst. De voorzitters worden benoemd door de voogdijminister.

* Op 23 oktober 2022 werd Jellina Buelens bij koninklijk besluit benoemd tot voorzitter van de Nederlandstalige kamer van de Raad van Beroep, en dit voor een termijn van zes jaar.

1.4. Personeelsleden

In nauwe samenwerking met de voorzitter en het Bureau voeren de personeelsleden van de Psychologencommissie beslissingen op een kwaliteitsvolle manier uit. Daarnaast beheren ze de inschrijvingen van de psychologen en verrichten ze studiewerk met een bijzondere focus op de deontologie. Ten slotte begeleiden onze griffiers de diverse tuchtorganen.

Alle personeelsleden krijgen hiervoor de nodige ruimte om zowel hun individuele als groepscompetenties maximaal in te zetten en te valoriseren.

2022 was het jaar van de heropbouw van het personeelsbestand en cruciaal voor de verdere structurering van de werking van de Psychologencommissie. Vanwege een voorzitterswissel namen een aantal realisaties en aanwervingen wat meer tijd dan gewenst in beslag waardoor onder andere het gemiddelde personeelsbestand lager uitviel dan het voorgaande jaar.

Gedurende het hele jaar nam een deeltijds directeur ad interim de rol van directeur op zich.

Over het hele jaar bekeken werden in 2022 bij de Psychologencommissie gemiddeld 4,11 voltijds equivalenten tewerkgesteld. De gemiddelde samenstelling was opgedeeld in 3,40 vrouwelijke (83%) en 0,71 (17%) mannelijke werknemers.

In totaal betrof het 7 personen, 5 vrouwelijke en 2 mannelijke.

1.5. Interactie en samenwerking tussen organen en personeel

Het **ritme van maandelijkse bureauvergaderingen** werd gedurende heel 2022 consistent doorgetrokken, zelfs gedurende de paar maanden dat er geen (plaatsvervangend) voorzitter in functie was. Het personeel werd gedurende deze maanden nog nauwer bij de zittingen betrokken, wat de samenwerking en de binding tussen het Bureau en personeel allen maar ten goede is gekomen.

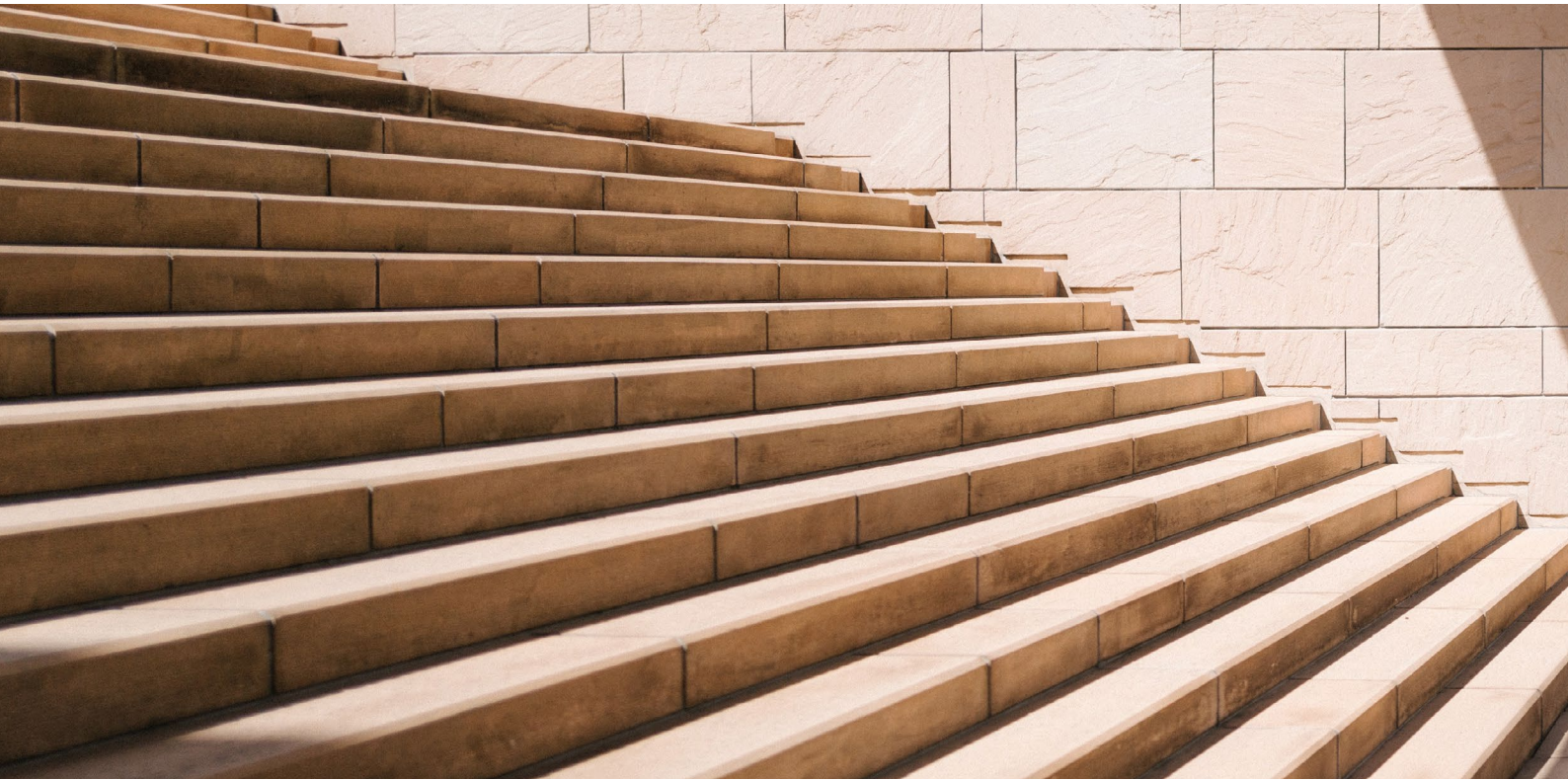
De directeur ad interim heeft de dagelijkse leiding op zich genomen en heeft er samen met het personeel voor gezorgd dat de vertaling van de besluiten van het Bureau naar operationele uitvoering vlot verlopen is.

2022 stond in het teken van de heropbouw van het personeelsbestand. Het was tegelijk een cruciaal jaar voor de verdere structurering van de werking van de Psychologencommissie. Over het hele jaar bekeken stelde de Psychologencommissie in 2022 gemiddeld 4,11 voltijds equivalenten tewerk.

**Core business
van de
Psychologen-
commissie**

02

02 Core business van de Psychologencommissie

2.1. Titel en deontologie

De Psychologencommissie werd opgericht bij wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog. Aanvankelijk was de Psychologencommissie belast met:

- het bijhouden van de officiële lijst van personen die gerechtigd zijn om de titel van psycholoog te dragen¹;
- het verstrekken van advies aan de bevoegde ministers, op verzoek of op eigen initiatief, over alle materies betreffende de titel van psycholoog².

Sinds 26 mei 2014 is de Psychologencommissie – gelet op de creatie van een deontologische code³ waarop tuchtinstanties⁴ toezicht uitoefenen – ook bevoegd wat betreft de deontologie van psychologen.

¹ Art. 2, §1 Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog.

² Art. 4 Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog.

³ Koninklijk besluit van 2 april 2014 tot vaststelling van de voorschriften inzake de plichtenleer van de psycholoog, BS 16 mei 2014.

⁴ Zie Hoofdstuk II/1 Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog, ingevoegd door de wetten (I) en (II) van 21 december 2013 tot wijziging van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog.

2.2. Missie en waarden

Missie: bescherming van cliënten/patiënten van psychologen

Wij beschermen de cliënten/patiënten van psychologen en bevorderen zo het vertrouwen in de individuele psycholoog en de psychologengemeenschap in haar geheel.

De bescherming van de cliënten/patiënten van psychologen vertaalt zich concreet als volgt:

01 | Titelbescherming

Enkel wie ingeschreven is bij de Psychologencommissie mag de titel van psycholoog (of een daarmee samengestelde titel, zoals klinisch psycholoog, neuropsycholoog...) dragen én opdat een persoon zich kan inschrijven, moet deze over een universitair masterdiploma in de psychologie beschikken⁵.

Dit houdt in dat personen die een beroep doen op iemand die de titel van psycholoog (of een daarmee samengestelde titel) draagt, wel degelijk een beroep doen op iemand die daartoe over het vereiste universitaire diploma beschikt.

02 | Officiële lijst

Het grote publiek kan via de zoekfunctie op onze website makkelijk nagaan of de persoon waarop een beroep wordt gedaan gerechtigd is om de titel van psycholoog (of een daarmee samengestelde titel) te dragen (en dus over de vereiste universitaire studies beschikt).

03 | Deontologie en tuchtinstanties

Elke ingeschreven psycholoog dient de deontologische code voor psychologen na te leven. De tuchtinstanties van de Psychologencommissie houden hier toezicht op. Elke persoon die van mening is dat een ingeschreven psycholoog de deontologische code heeft geschonden, kan een klacht indienen bij de tuchtinstanties.

De studiedienst van de Psychologencommissie draagt ook bij aan een deontologisch verantwoorde beroepsuitoefening door psychologen door middel van de publicatie van deontologische dossiers op de website, het verlenen van individueel deontologisch advies aan psychologen en het verstrekken van deontologische adviezen over specifieke onderwerpen via de nieuwsbrief en kennisclips.

04 | Gesprekspartner

We zijn een volwaardige gesprekspartner voor de overheid en de stakeholders met betrekking tot de titel en de deontologie van de psycholoog.

⁵ Zie art. 1, §1 Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog voor een opsomming van diploma's die toelaten om een inschrijving bij de Psychologencommissie te bekomen.

Waarden

Een denkgroep binnen de Psychologencommissie bepaalde **vijf kernwaarden** die onze werking en onze identiteit in de toekomst richting moeten geven:

Integriteit

We wensen op een ethisch correcte, respectvolle en onpartijdige manier het vertrouwen in psychologen te bevorderen.

Kwaliteitsgerichtheid

We willen een professionele en betrokken houding aannemen. Tijdig evalueren en stilstaan bij onze werkwijze maakt hiervan integraal deel uit.

Gebruikersgerichtheid

We willen zowel met de psychologen als met hun cliënten/patiënten in dialoog gaan. We nemen ons dan ook voor om in de toekomst onze gebruikersgroepen te bevragen en ze in te lichten over onze activiteiten.

Verantwoordelijkheidszin

We treden op als een onafhankelijk orgaan met een controlefunctie. Ons doel is niet zozeer om psychologen op de vingers te tikken, maar eerder om het vertrouwen in onze beroepsgroep te beschermen. Deze verantwoordelijkheid werd ons bij wet toegekend.

Toekomstgerichtheid

We zoeken naar tools ter verbetering van onze dienstverlening, in een samenleving die steeds meer inzet op digitalisering en waar diversiteit en inclusie een steeds prominentere plaats innemen.

Plaats van de Psychologen- commissie in het sociopolitieke landschap

03

03 Plaats van de Psychologencommissie in het sociopolitieke landschap

3.1. Voogdijminister

De Psychologencommissie valt onder de voogdij van de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, de heer David Clarinval.

De Psychologencommissie staat op geregelde tijdstippen in contact met de voogdijminister en diens medewerkers, bijvoorbeeld met het oog op de hervorming van het wettelijke kader van de Psychologencommissie.

De voogdijminister is betrokken bij de Psychologencommissie, heeft inzicht in de kwesties die worden besproken, en begrijpt hoe deze van invloed kunnen zijn op de samenleving. De betrokkenheid bij wat er gebeurt in de commissie en het tonen van oprechte interesse verbeteren het werk van de commissie en versterken het vertrouwen.

3.2. Andere politieke actoren

De Psychologencommissie is een gesprekspartner van zodra het de titel en/of deontologie van psychologen betreft. Psychologen werken in allerhande contexten en komen met veel verscheidene materies in aanraking. Ook psychologen met een niet-Belgisch diploma kunnen zich onder bepaalde voorwaarden inschrijven. De Psychologencommissie heeft dan ook geregeld contacten met andere politieke actoren dan diens voogdijminister, en dit binnen het kader van heel uiteenlopende materies.

Minister van Volksgezondheid

De Psychologencommissie heeft in 2022 driemaal een schrijven gericht aan de minister van Volksgezondheid. Een eerste schrijven had betrekking op afdeling 12 van de Kwaliteitswet, en werd geschreven onder de vorm van een advies met het oog op één of meerdere te nemen uitvoeringsbesluiten op grond van artikel 36 en/of 37 van de Kwaliteitswet.

Een tweede schrijven had betrekking enerzijds op de hervorming van het wettelijke kader van de Psychologencommissie en anderzijds op de implementatie in de praktijk van afdeling 12 van de Kwaliteitswet, in opvolging van het eerdere schrijven hieromtrent.

Een derde schrijven had de instructie van Fedasil betreffende de psychologische begeleiding voor de personen die in hun centra verblijven tot onderwerp.

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

De Psychologencommissie heeft in 2022 op geregelde tijdstippen contact gehad met de FOD Economie, waar de voogdijminister deel van uitmaakt, met betrekking tot onderwerpen die voornamelijk de reglementering van het psychologenberoep in ruime zin omvatten.

Het ging met name om:

- de eventuele uitbreiding van de European Professional Card naar andere beroepen, waaronder het beroep van psycholoog;
- de eventuele invoering van *Common Training Frameworks*;
- het gebruik van de NACEBEL-codes en KBO Select;
- het gebruik van het *Internal Market Information System (IMI)*;
- gegevensdeling in het kader van artikel 159 van het Terugtrekkingsakkoord tussen de EU en het VK;
- gegevensdeling in het kader van artikel 60.1 van RL2005/36/EG;
- de uitwerking van de *Single Digital Gateway*.

Staatssecretaris voor Asiel en Migratie

De Psychologencommissie heeft in 2022 een schrijven gericht aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, met betrekking tot de instructie van Fedasil betreffende de psychologische begeleiding voor de personen die in hun centra verblijven.

3.3. Overige externe stakeholders

Beroepsverenigingen

De Psychologencommissie heeft geregeld contact met de beroepsverenigingen die vertegenwoordigd zijn binnen de Plenaire Vergadering.

Het voornaamste gespreksonderwerp in 2022 was de hervorming van het wettelijke kader van de Psychologencommissie. Een 'Ronde Tafel van Voorzitters' vond plaats in mei 2022, en dit volgend op individuele gesprekken met elke voorzitter. Daarna bleven de voorzitters nauw betrokken.

Daarnaast wisselde de Psychologencommissie ook informatie uit met de beroepsverenigingen in het kader van het delen van gezondheidsgegevens en het beroepsgeheim. Dit was enerzijds het geval met betrekking tot de toegang tot gezondheidsgegevens in het kader van afdeling 12 van de Kwaliteitswet, en anderzijds het geval naar aanleiding van de instructie van Fedasil betreffende de psychologische begeleiding van de personen die in hun centra verblijven.

Platform Ordes en Instituten

De Psychologencommissie maakt deel uit van het Platform Ordes en Instituten, een platform dat verschillende ordes en instituten in België groepeerd en onderwerpen behandelt die voor hen van belang zijn.

De volgende onderwerpen kwamen in 2022 voornamelijk aan bod:

- het gebruik van de NACEBEL-codes;
- de herdefiniëring van de werkwijze van het Platform Ordes en Instituten;
- evenredigheidsbeoordeling.

Decanen

De Psychologencommissie heeft op geregelde tijdstippen contacten met de decanen van de verschillende faculteiten Psychologie en Pedagogische Wetenschappen via de 'Ronde Tafel Decanen'.

In 2022 kwamen de volgende gespreksonderwerpen aan bod:

- wettelijk kader voor toekennen van de titel (lijst diploma's);
- codex voor klinisch psychologen;
- codex voor arbeids- en organisatiepsychologen;
- gastcolleges in de universiteiten.

Varia

De Psychologencommissie heeft een aantal uiteenlopende actoren aangeschreven, telkens met het oog op deontologische bescherming voor de patiënten/cliënten van psychologen. Het gaat met name om de netwerkcoördinatoren, de Wellnest Community, Fedasil en de voormalige Provinciale Geneeskundige Commissies.

Facts & figures

04

04 Facts & figures

4.1. Zittingen van het Bureau en van de Plenaire Vergadering in 2022

Data van de zittingen van het Bureau:

07/01/2022
28/01/2022
18/02/2022
22/04/2022
03/06/2022
24/06/2022
05/07/2022
05/08/2022
02/09/2022
07/10/2022
28/10/2022
18/11/2022
09/12/2022

Data van de zittingen van de Plenaire Vergadering:

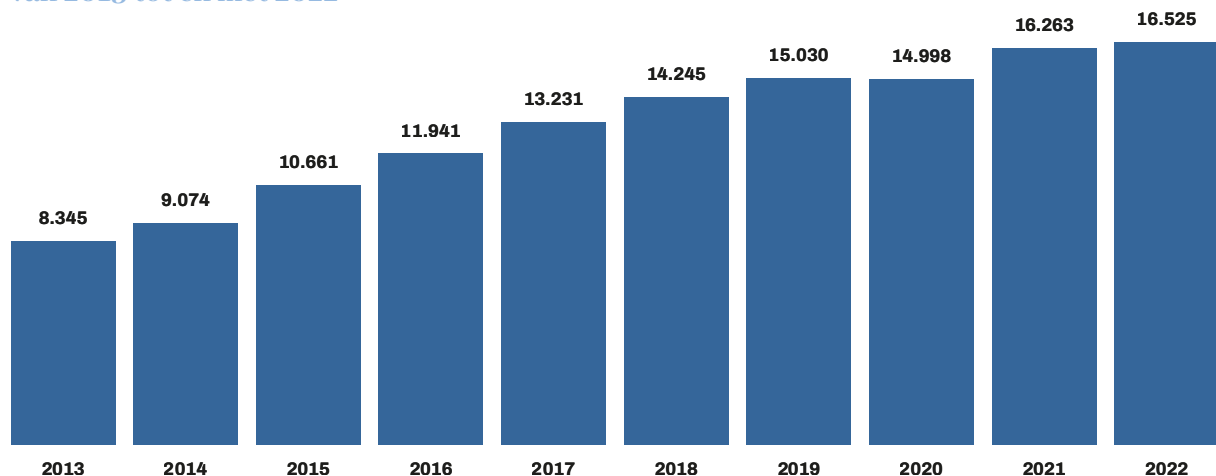
11/03/2022	
10/06/2022	
08/07/2022	Buitengewone Plenaire Vergadering
16/12/2022	

4.2. Inschrijvingen 2022

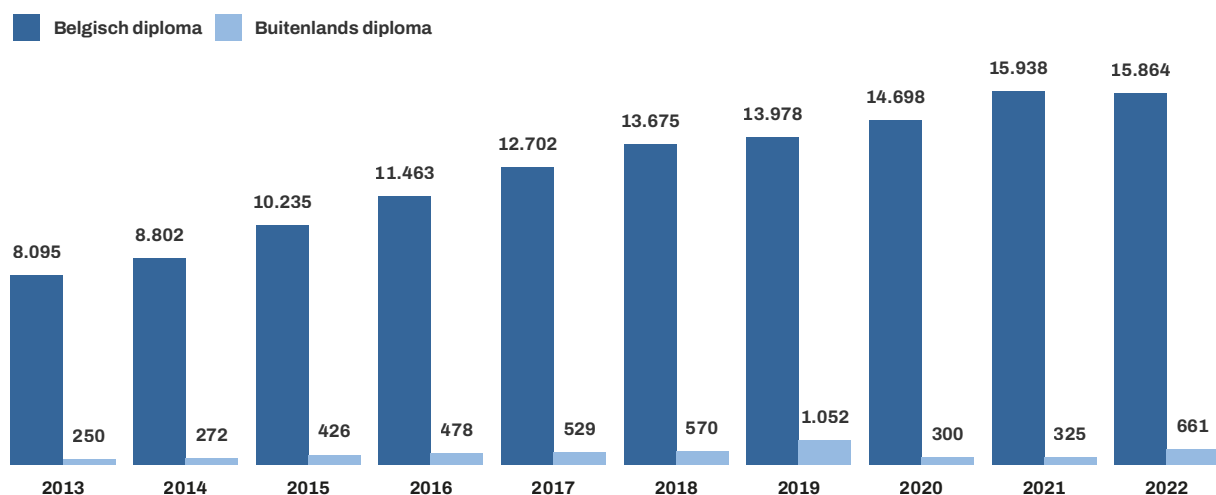
Aantal ingeschreven psychologen op de lijst: detailoverzicht en evolutie

In 2022 telde de Psychologencommissie **16.525 ingeschreven psychologen**. Het aantal ingeschreven psychologen was iets hoger dan in 2021 (16.263). Van de psychologen die in 2022 waren ingeschreven, had **96%** een **Belgisch diploma** en **4%** een **buitenlands diploma**. De grafieken hieronder tonen de evolutie van het aantal ingeschreven psychologen van 2013 tot en met 2022, alsook de oorsprong van het diploma op basis waarvan de inschrijving werd aanvaard.

Evolutie van het aantal ingeschreven psychologen van 2013 tot en met 2022

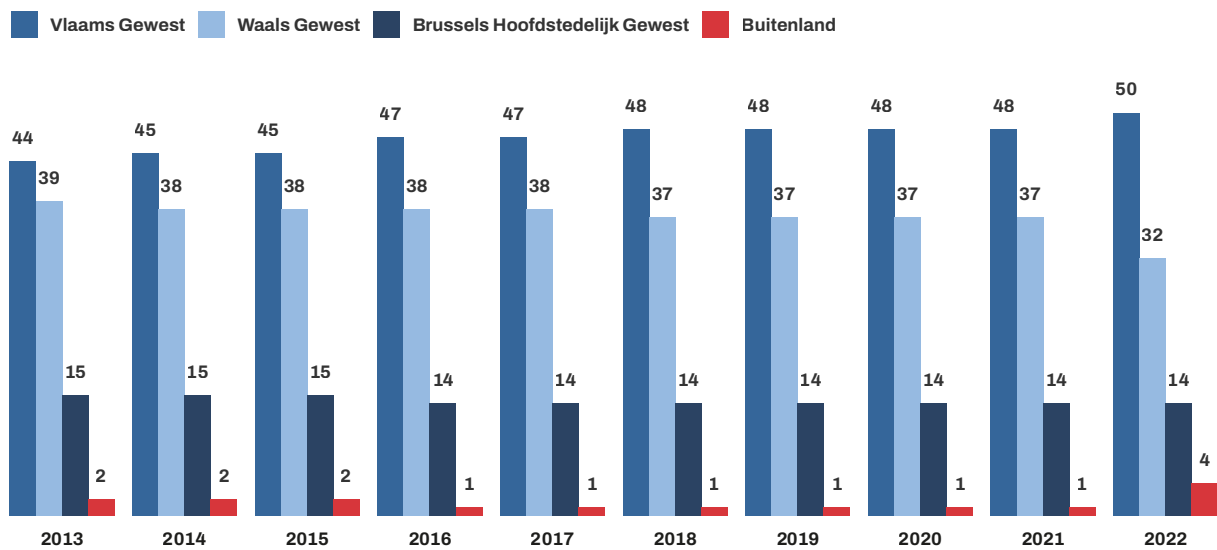

Evolutie van het aantal ingeschreven psychologen van 2013 tot en met 2022 en oorsprong van diploma

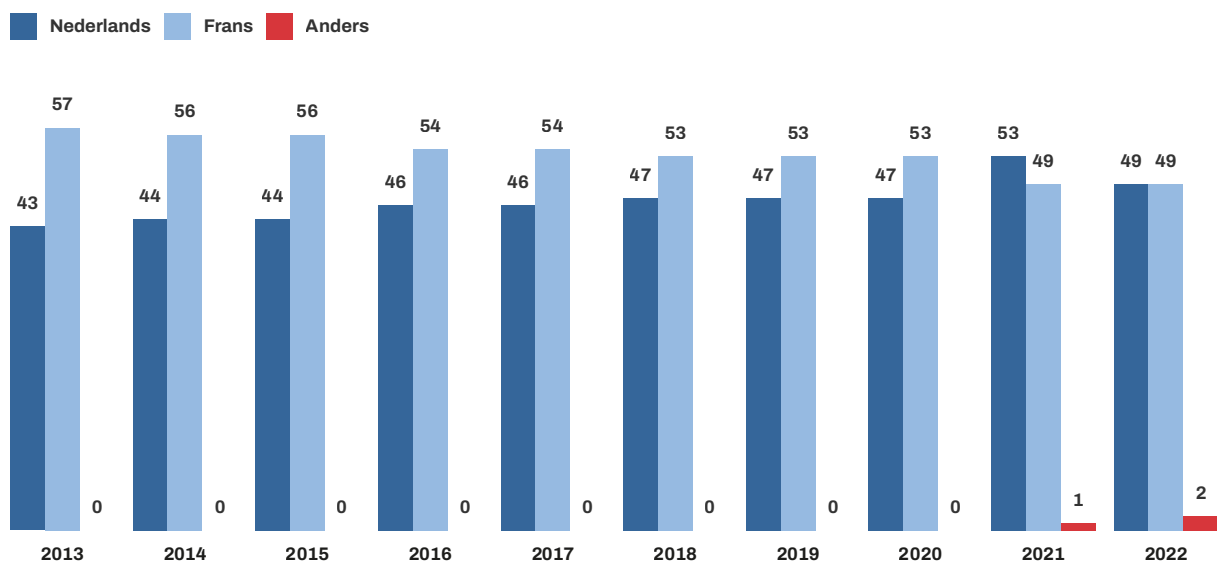
In 2022 telde het **Vlaams Gewest** de meeste ingeschreven psychologen (**50%**), gevolgd door het **Waalse Gewest** (**32%**) en het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** (**14%**). Amper **4%** van de ingeschreven psychologen had een **buitenlands domicilie**. De grafiek hieronder toont de evolutie van de geografische verdeling van de ingeschreven psychologen van 2013 tot en met 2022.

Evolutie van de geografische verdeling van de ingeschreven psychologen van 2013 tot en met 2022 (in %)

Op taalvlak werd in 2022 een evenwicht bereikt tussen Nederlandstalige (**49%**) en Franstalige (**49%**) psychologen. De overige **2%** ingeschreven psychologen had een andere taal als eerste taal.

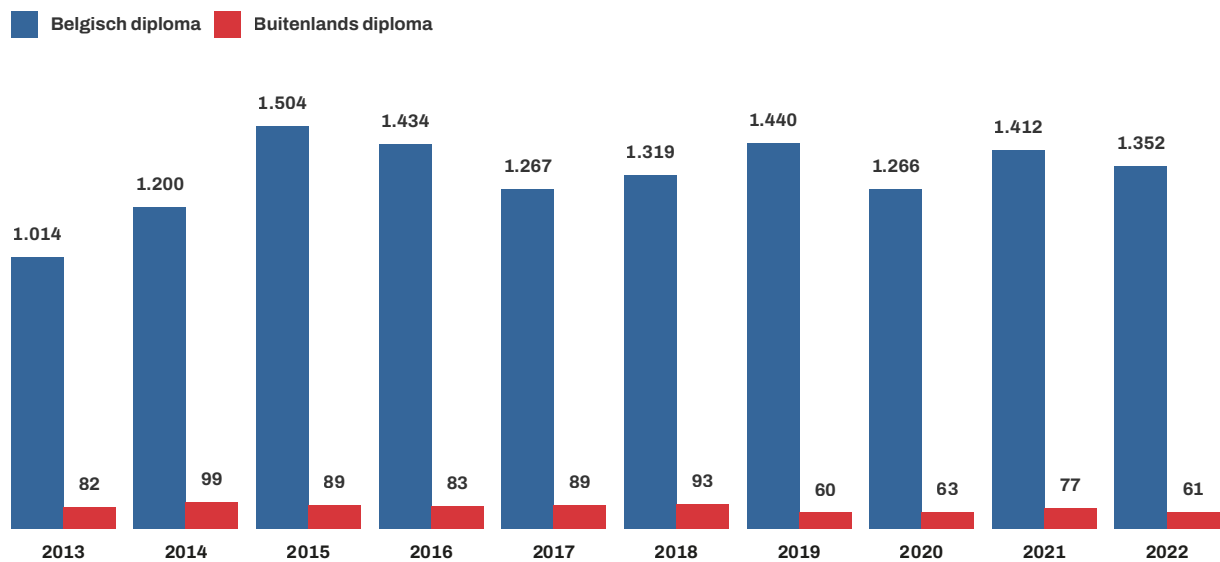
Evolutie van de taal van de ingeschreven psychologen van 2013 tot en met 2022 (in %)

Nieuwe inschrijvingen

In 2022 werden **1.413 nieuwe inschrijvingsaanvragen** door de Psychologencommissie aanvaard. Daarvan waren er **1.352** gebaseerd op een **Belgisch diploma**, **48** op een **EU-diploma** en **13** op een **diploma van buiten de EU**. In vergelijking met 2021 viel het aantal nieuwe inschrijvingen licht terug van 1.489 naar 1.413. De grafiek hieronder toont de evolutie van het aantal nieuwe inschrijvingsaanvragen van 2013 tot en met 2022, alsook de verdeling van de aanvaarde aanvragen op basis van de oorsprong van het diploma.

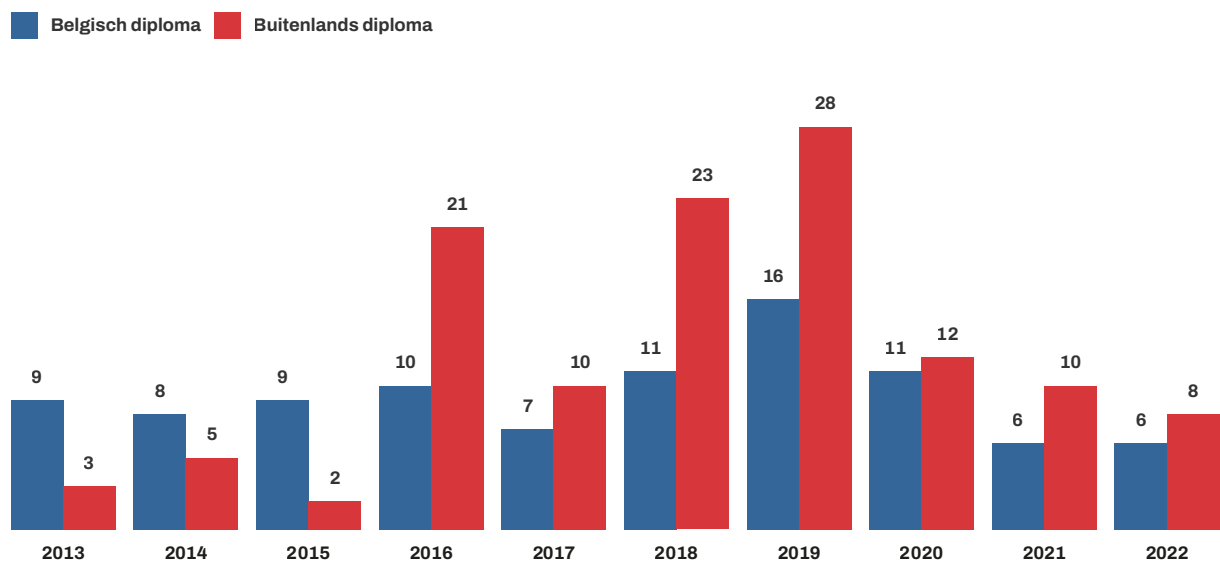
Evolutie van de nieuwe inschrijvingen van 2013 tot en met 2022 en oorsprong van diploma

Geweigerde inschrijvingsaanvragen

In 2022 werden **14 nieuwe inschrijvingsaanvragen** geweigerd, waarvan 6 op basis van een Belgisch diploma, 7 op basis van een EU-diploma en 1 op basis van een diploma van buiten de EU. Het aantal geweigerde aanvragen is gedaald in vergelijking met 2021 (16 vs. 14). De grafiek hieronder toont de evolutie van het aantal geweigerde inschrijvingsaanvragen van 2013 tot en met 2022, alsook de verdeling van de geweigerde aanvragen op basis van de oorsprong van het diploma.

Evolutie van de geweigerde inschrijvingsaanvragen tussen 2013 en 2022 en oorsprong van diploma

4.3. Deontologische vragen

De studiedienst van de Psychologencommissie beantwoordt individuele deontologische vragen van psychologen, cliënten/patiënten, familie van cliënten/patiënten, studenten, werkgevers...

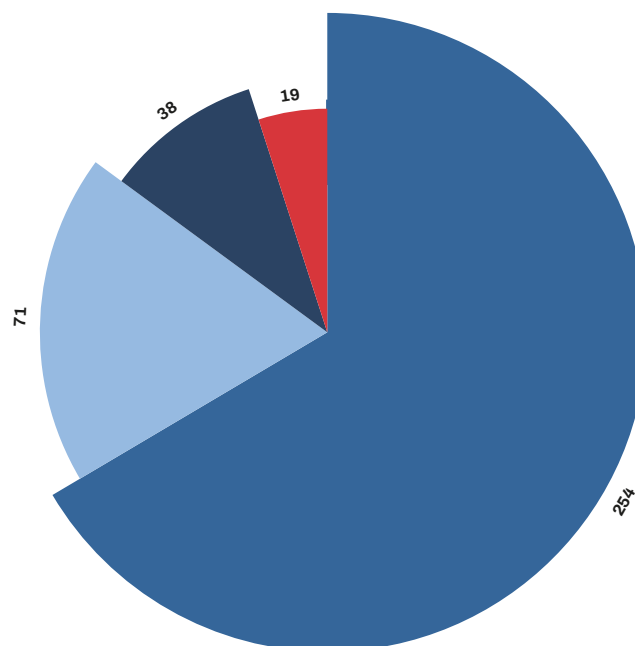
In totaal beantwoordde de studiedienst van de Psychologencommissie **382 deontologische vragen** in 2022. Let wel, het gaat hier enkel om de vragen die de studiedienst via mail ontving. Tot op heden worden geen data bijgehouden voor de deontologische vragen die worden beantwoord tijdens de telefonische permanentie, een punt waar we naar de toekomst toe wel aandacht willen aan besteden.

In wat volgt, vindt u meer informatie over de herkomst van deze vragen, alsook over de onderwerpen waarop deze vragen betrekking hebben.

Herkomst

Van de **382 vragen** die de studiedienst behandelde, waren **254 vragen** afkomstig van **psychologen**, **71 van cliënten/patiënten**, **38 van familie van cliënten/patiënten** en **19 van een 'restcategorie'**. Deze restcategorie omvat beroepsverenigingen, parlementsleden, onderzoekers, werkgevers, studenten...

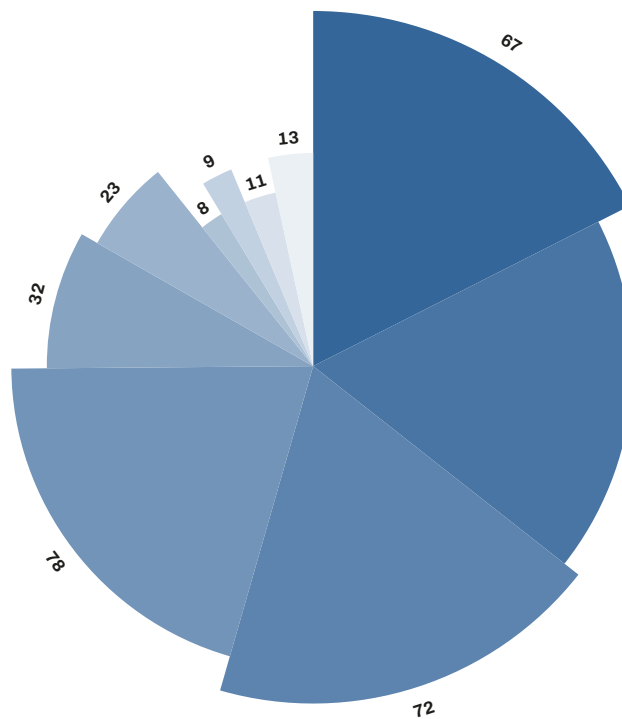
Herkomst deontologische vragen

Onderwerp

De vragen die de studiedienst beantwoordt, hebben betrekking op een uiteenlopend aantal onderwerpen. Van de **382 vragen** die de studiedienst behandelde, hadden **67 vragen** betrekking op het **beroepsgeheim**, **72** op **begeleiding van minderjarigen**, **69** op **verslaggeving**, **32** op de **Kwaliteitswet**, **23** op **regelgeving voor zelfstandigen** (met betrekking tot statuten vennootschap, inrichten praktijk, enz.) en **8** op **btw**. **9 vragen** waren **reacties op een nieuwsbrief**, **11 vragen** hadden betrekking op het combineren van activiteiten, **13 vragen** betroffen publiciteit en **78 vragen** betroffen een 'restcategorie'. De restcategorie behelst allerhande onderwerpen, zoals de afkoelingsperiode, gebruik van social media, *cross border* teleconsultatie, camerabewaking in een praktijk...

Onderwerp deontologische vragen

In 2022 telde de Psychologencommissie 16.525 ingeschreven psychologen. Het aantal ingeschreven psychologen was daarmee iets hoger dan in 2021 (16.263).

4.4. Tuchtzaken

Verloop van de tuchtprocedure

De Tuchtraad kan een tuchtprocedure opstarten in twee gevallen:

- nadat een klacht werd ingediend door een cliënt of door elke andere persoon of instantie;
- wanneer de Psychologencommissie zelf beslist om een tuchtprocedure op te starten omdat ze van oordeel is dat de feiten die onder haar aandacht zijn gebracht ernstig zijn.

Meteen na ontvangst van een klacht beoordeelt de Tuchtraad de ontvankelijkheid van de klacht. Een klacht is ontvankelijk als die beantwoordt aan de drie onderstaande criteria:

- de feiten hebben zich voorgedaan na 25 mei 2014 (datum waarop de deontologische code in werking is getreden);
- de psycholoog is ingeschreven op de lijst van de Psychologencommissie;
- de klacht heeft betrekking op de beroepsactiviteit van de psycholoog of op feiten uit zijn privéleven die een invloed zouden kunnen hebben op zijn beroepsactiviteit.

Als de klacht ontvankelijk wordt verklaard, wordt het onderzoek opgestart. Tijdens deze fase krijgt ook de psycholoog de kans om het dossier in te kijken en zijn versie van de feiten te geven. De psycholoog wordt daarvoor uitgenodigd per aangetekende brief. Hij kan zich te allen tijde laten bijstaan door een advocaat of door iemand anders, zoals een vertegenwoordiger van zijn beroepsvereniging. Als de Tuchtraad het nodig acht, kan bijkomende informatie worden opgevraagd, kunnen getuigen worden opgeroepen of kan advies worden ingewonnen bij een expert.

Op basis van de resultaten van het onderzoek beslist de Tuchtraad of de klacht gegrond is en of een sanctie opgelegd moet worden. De Tuchtraad doet dit na grondig overleg en bij meerderheid van stemmen. De beslissingen van de Tuchtraad worden altijd gemotiveerd, met de principes van de deontologische code als toetssteen.

Mogelijke sancties

De tuchtsancties zijn bij wet vastgelegd. Als de Tuchtraad vaststelt dat er een deontologische fout is gemaakt, kan een van de volgende drie sancties worden uitgesproken:

- een **waarschuwing**;
- een **tijdelijke schorsing van de lijst van psychologen**: verbod om de titel van psycholoog in België te gebruiken voor een termijn van maximum van 24 maanden;
- **definitieve schrapping van de lijst van psychologen**: definitief verbod om de titel van psycholoog te gebruiken.

Zowel bij een tijdelijke schorsing als een definitieve schrapping worden het parket van de bevoegde procureur des Konings ingelicht.

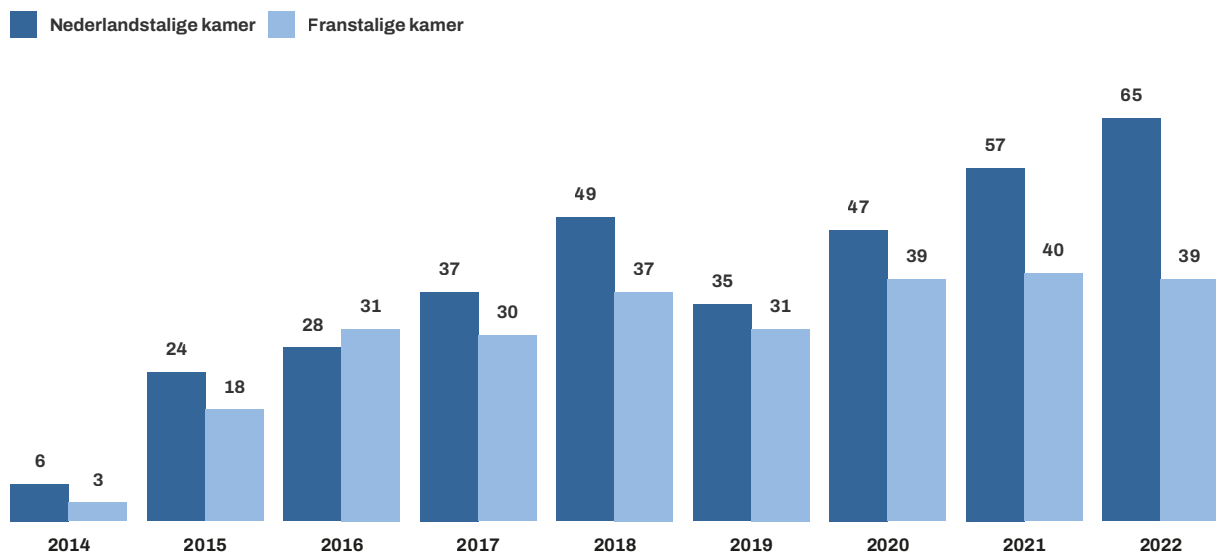
Als de psycholoog afkomstig is uit een ander EU-land, dan zal de Psychologencommissie ook de bevoegde instantie uit zijn land van herkomst inlichten, zoals bepaald in de Europese Richtlijn 2005/36/EG. De Psychologencommissie verbindt er zich daarbij wel toe dat deze gegevensuitwisseling op vertrouwelijke wijze gebeurt.

De Tuchtraad in de praktijk

Aantal dossiers

Van 2014 tot en met 2022 hebben de kamers van de Tuchtraad in totaal **616 tuchtdossiers** geopend. Onderstaande grafiek toont de verdeling van tuchtdossiers per kamer en per kalenderjaar.

Aantal geopende tuchtdossiers per kamer en per jaar

We stellen vast dat het aantal ontvangen tuchtklachten elk jaar toeneemt. Dit is enerzijds het gevolg van het gestegen aantal inschrijvingen, maar betekent anderzijds ook dat de cliënten/patiënten van psychologen vlotter de weg vinden naar de tuchtinstanties van de Psychologencommissie. Dit is uiteraard een goede evolutie.

Over het algemeen worden er meer dossiers behandeld dan dat er klachten worden geregistreerd. Eén klacht kan bijvoorbeeld betrekking hebben op meerdere psychologen. In dat geval wordt voor elk van de betrokken psychologen een apart dossier geopend.

De griffiers hebben ook de onderwerpen van de klachten in kaart gebracht. De belangrijkste staan opgelijst in onderstaande lijst. Deze lijst is niet exhaustief:

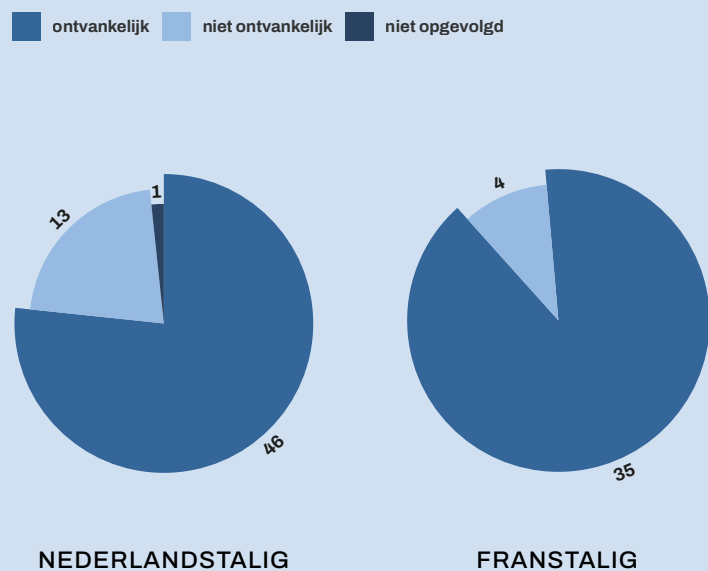
- ongepaste inhoud van verslagen die werden opgesteld in het kader van een begeleiding of van een gerechtelijke expertise;
- respect voor het beroepsgeheim en correcte toepassing van de uitzonderingen op het beroepsgeheim;
- begeleiding van minderjarigen en respect voor de regels omtrent de uitoefening van het ouderlijk gezag;
- klachten van gevangenen of geïnterneerden;
- respect voor de waardigheid van de cliënt/patiënt en/of grensoverschrijdend gedrag.

Ontvankelijkheid van de dossiers

In totaal werden in 2022 **98 dossiers** op hun ontvankelijkheid beoordeeld. Van die 98 dossiers werden er **81 ontvankelijk** en **17 niet ontvankelijk** verklaard. Een dossier wordt niet ontvankelijk beschouwd als het niet beantwoordt aan een of meerdere ontvankelijkheidsvoorwaarden. Daarnaast werd één dossier niet opgevolgd. Een dossier wordt niet opgevolgd en dus niet ontvankelijk beschouwd als de klager ondertussen zijn klacht heeft ingetrokken of omdat de klacht niet ontvankelijk bleek na een geslaagde bemiddeling of omdat de klager te weinig informatie verschaftte. De Tuchtraad achtte het in dat geval niet nodig om de zaak verder te behandelen.

De grafieken hiernaast geven per kamer het aantal tuchtdossiers weer waarvoor de klacht in 2022 (niet) ontvankelijk werd verklaard door de Tuchtraad.

Beslissingen van de kamer over de ontvankelijkheid van de dossiers

Uitspraken van de Tuchtraad

Op 31 december 2022 had de Tuchtraad zich over het volledige jaar 2022 uitgesproken over **89 dossiers**:

- Nederlandstalige kamer: 53 dossiers
- Franstalige kamer: 36 dossiers

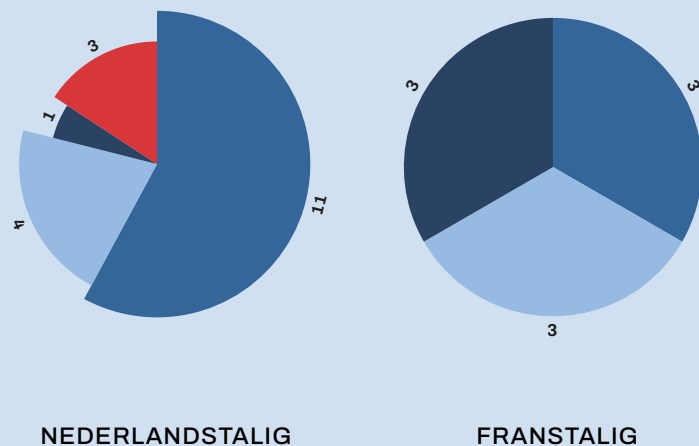
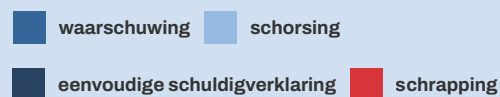
In 61 van deze dossiers werd geen enkele inbreuk op de deontologische code vastgesteld en werd de psycholoog vrijgesproken:

- Nederlandstalige kamer: 34 dossiers
- Franstalige kamer: 27 dossiers

In de andere 28 dossiers werd geoordeeld dat de psycholoog de deontologische code had overtreden. De grafieken hiernaast tonen per kamer de eventuele sancties die werden uitgesproken in 2022.

Voor één van de drie dossiers waarvoor de Franstalige kamer een waarschuwing als sanctie oplegde, werd beroep aangetekend.

Uitgesproken sancties na de uitspraken van de kamer van de Tuchtraad

Uitspraken van de Raad van Beroep

Op 31 december 2022 had de Raad van Beroep over het volledige jaar 2022 voor geen enkel dossier een uitspraak gedaan:

- Nederlandstalige kamer: 0 dossiers
- Franstalige kamer: 0 dossiers

4.5. Bemiddeling

De Psychologencommissie behandelde **6 bemiddelingsaanvragen** in 2022. In alle gevallen betrof het aanvragen uitgaande van (ex-)patiënten/cliënten. In één geval ging de psycholoog in op de vraag tot bemiddeling. In de overige gevallen werden de aanvragen tot bemiddeling geweigerd.

4.6. Gastcolleges

De Psychologencommissie gaf in 2022 een gastcollege deontologie aan de Vrije Universiteit Brussel en de *Université Catholique de Louvain*.

4.7. Codex

In 2022 bracht de Psychologencommissie een nieuwe editie uit van de Franstalige codex, met name '*Psychologie, droit & déontologie – Recueil de textes normatifs et jurisprudentiels*', uitgebracht bij Anthémis.

4.8. Inbeslagnames

De Psychologencommissie assisteerde in 2022 bij **6 inbeslagnames** en dit met het oog op de vrijwaring van het beroepsgeheim.

Relevante thema's en publicaties in 2022

05

05 Relevante thema's en publicaties in 2022

5.1. Hervorming wettelijk kader Psychologencommissie

De Psychologencommissie werkte aan een hervormingsvoorstel van het wettelijke kader van de Psychologencommissie vanuit de vaststelling dat het huidige wettelijke kader niet meer tegemoetkomt aan de hedendaagse noden en realiteit.

Het hervormingsvoorstel kwam tot stand rekening houdend met de input van de voorzitters van de verscheidene beroepsverenigingen, en werd overgemaakt aan de voogdijminister.

5.2. Delen van gezondheidsgegevens en Kwaliteitswet

De Psychologencommissie werkte gelet op de inwerkingtreding van de Kwaliteitswet en de vele vragen en klachten die we kregen over het beroepsgeheim en het elektronische patiëntendossier aan verscheidene initiatieven:

- Een schrijven ten aanzien van de minister van Volksgezondheid met betrekking tot afdeling 12 van de Kwaliteitswet, dat betrekking heeft op de toegang tot gezondheidsgegevens;
- Een advies ten aanzien van de psychologen met betrekking tot de toegang tot gezondheidsgegevens in het kader van afdeling 12 van de Kwaliteitswet;
- Een nieuw dossier op de website dat dieper ingaat op de Kwaliteitswet, zowel met betrekking tot de toegang tot gezondheidsgegevens, maar ook met betrekking tot onder meer de Toezichtscommissie, het portfolio, continuïteit van zorg, praktijkinformatie, het patiëntendossier...;
- Een kennisclip die de Kwaliteitswet in een notendop bespreekt;
- Een kennisclip die meer specifiek ingaat op het delen van gezondheidsgegevens, waarbij aandacht wordt besteed aan zowel de toegang tot gezondheidsgegevens in het kader van afdeling 12 van de Kwaliteitswet, als aan andere scenario's die zich kunnen voordoen inzake delen van gezondheidsgegevens, bijvoorbeeld met het oog op het voortzetten of vervolledigen van een diagnose of behandeling;
- Tot slot verzorgde de Psychologencommissie verschillende lezingen over dit onderwerp.

5.3. Begeleiding van minderjarigen

Vanuit de vaststelling dat de meerderheid van de vragen die wij ontvangen (gedeeltelijk) betrekking heeft op de begeleiding van minderjarigen en ook de tuchtinstanties van de Psychologencommissie geregeld in aanraking komen met tuchtklachten binnen dit verband, werkte de Psychologencommissie aan een nieuw dossier met stappenplan over de begeleiding van minderjarigen.

Dit resulteerde enerzijds in een kennisclip, waarin wij in een notendop het wettelijke kader ter zake toelichten door in te gaan op het toestemmings- en informatievraagstuk en dit voor de meest voorkomende situatie, met name het geval waarin beide ouders gezamenlijk het ouderlijk gezag uitoefenen.

Dit resulteerde anderzijds in een vernieuwd dossier op de website, dat gedetailleerd ingaat op de begeleiding van minderjarigen, en ook informatie bevat voor meer bijzondere gevallen, zoals de situaties waarin het ouderlijk gezag exclusief aan één ouder werd toegekend, een ouder uit het ouderlijk gezag werd ontzet of de situatie waarin ouders na het overlijden van hun minderjarig kind informatie opvragen. Concrete praktische handvaten voor psychologen werden daarbij aangereikt, bijvoorbeeld met betrekking tot het inschatten van de wilsbekwaamheid van een minderjarige, onder meer gebaseerd op de rechtspraak van de tuchtinstanties van de Psychologencommissie.

HOOFDSTUK 06

Financiën

06

06 Financiën

6.1. Resultatenrekening 2022

INKOMSTEN			€ 1.510.636
Inschrijvingen		€ 1.503.810	
Diverse		€ 6.826	
UITGAVEN			- € 824.097
Diverse diensten en goederen		€ 378.229	
Huur kantoor	€ 125.720		
Onderhoud & herstellingen	€ 11.557		
Naslagwerken e.d.	€ 31.080		
Honoraria	€ 19.882		
Zitpenningen en vergoedingen	€ 43.478		
Website & IT	€ 72.907		
Administratiekosten	€ 8.085		
Opleidingen	€ 5.047		
Diverse	€ 60.473		
Personeelskosten		€ 439.728	
Interim	€ 139.795		
Salarissen en vakantiegeld	€ 199.785		
RSZ	€ 48.555		
Maaltijdcheques	€ 7.368		
Diverse	€ 44.225		
Afschrijvingen		€ 6.140	
ANDERE EXPLOITATIEKOSTEN			- € 15.205
FINANCIËLE OPBRENGSTEN			€ 8
FINANCIËLE KOSTEN			- € 6.542
NETTO RESULTAAT			€ 664.800

6.2. Toelichting bij het resultaat

Het Bureau en de personeelsleden blijven, het principe van de goede huisvader indachtig, de beschikbare middelen op een zeer betrouwbare wijze inzetten.

De voornaamste verschuiving is zichtbaar aan de uitgavenzijde met een daling van bijna 19% ten opzichte van vorig jaar. De personeelskosten kenden een lichte stijging met 7%.

Globaal gezien kon de Psychologencommissie (alweer) een mooi en positief financieel resultaat realiseren. Tijdens de Plenaire Vergadering van december 2022 werd beslist om een aantal tegoeden van de Psychologencommissie op een veilige manier te beleggen, dit teneinde verliezen door inflatie te counteren.

6.3. Uw inschrijvingsbijdrage

Dankzij uw inschrijvingsbijdrage kunnen wij ten volle investeren in de deontologie van psychologen, wat zich op verschillende wijzen veruitwendigt.

Aanspreekpunt voor cliënten/patiënten

De Psychologencommissie vormt in de eerste plaats een aanspreekpunt inzake deontologie voor de cliënten/patiënten of andere stakeholders die in contact komen met psychologen. Elke persoon die zich vragen stelt rond de deontologische verplichtingen van psychologen kan dus met ons contact opnemen. Dat wij als aanspreekpunt fungeren, verhoogt de bescherming van iedereen die in aanraking komt met psychologen. Tegelijk vergroot dit het vertrouwen in de psychologengemeenschap.

Deontologische adviezen

De Psychologencommissie geeft ook deontologische adviezen, zowel op eigen initiatief als op vraag van de beroepsverenigingen en/of de minister. Deze deontologische adviezen kunnen gericht zijn tot de bevoegde minister(s), zoals bijvoorbeeld het advies met betrekking tot delen van gezondheidsgegevens op basis van hoofdstuk 12 van de Kwaliteitswet. Het voornaamste doel is dan om de deontologie van psychologen an sich te beschermen, wat uiteraard finaal ook de cliënt/patiënt ten goede komt. De deontologische adviezen kunnen ook gericht zijn aan de psychologen. In dat geval wil de Psychologencommissie met haar adviezen de psychologen zo goed mogelijk informeren over hun deontologische verplichtingen, teneinde een kwaliteitsvolle en deontologisch verantwoorde praktijkvoering te bevorderen.

Deontologische ondersteuning van psychologen

De Psychologencommissie zet ook op andere manieren in op een kwaliteitsvolle en deontologisch verantwoorde praktijkvoering, met name door:

- individuele deontologische vragen te beantwoorden (zie pagina 30 voor de onderwerpen van de deontologische vragen);
- deontologische dossiers uit te werken die raadpleegbaar zijn via de website;
- thematische nieuwsbrieven rond actuele deontologische thema's uit te sturen;
- kennisclips te publiceren over onderwerpen waarover de Psychologencommissie geregeld vragen krijgt.

De Psychologencommissie is ervan overtuigd dat een goede kennis van het regelgevende (deontologische) kader bijdraagt tot een vermindering van het aantal inbreuken op de deontologische code, wat het vertrouwen in de psychologengemeenschap en de kwaliteit van de dienstverlening ten goede komt.

Tuchtinstanties

Als iemand van mening is dat een psycholoog een inbreuk heeft begaan op de deontologische code, kan dit door middel van een klacht aan de tuchtinstanties van de Psychologencommissie worden gemeld. Het bestaan van een dergelijke procedure versterkt ook het vertrouwen van het publiek in psychologen. Hun cliënten/patiënten weten immers dat ze met eventuele deontologische klachten ergens terecht kunnen. De vergoedingen die de leden van de tuchtinstanties krijgen voor de behandeling van deze klachten, liggen vast bij koninklijk besluit en kunnen in het koninklijk besluit van 8 juli 2014 worden geraadpleegd.

Bemiddeling

De Psychologencommissie biedt tevens bemiddeling aan, en komt daartoe tussen voor een forfaitair bedrag. In sommige gevallen kan bemiddeling een beter alternatief vormen dan een klacht bij de tuchtinstanties en de beste oplossing zijn wanneer het hoofddoel van de klager niet is om een bepaald gedrag te bestraffen, maar eerder om een dialoog op te starten wanneer de klager niet akkoord is met een bepaald bedrag. In andere gevallen kan dit individuele psychologen ook toelaten om bepaalde deontologische problemen die ze ervaren op de werkvloer makkelijker bespreekbaar te maken met hun werkgever.

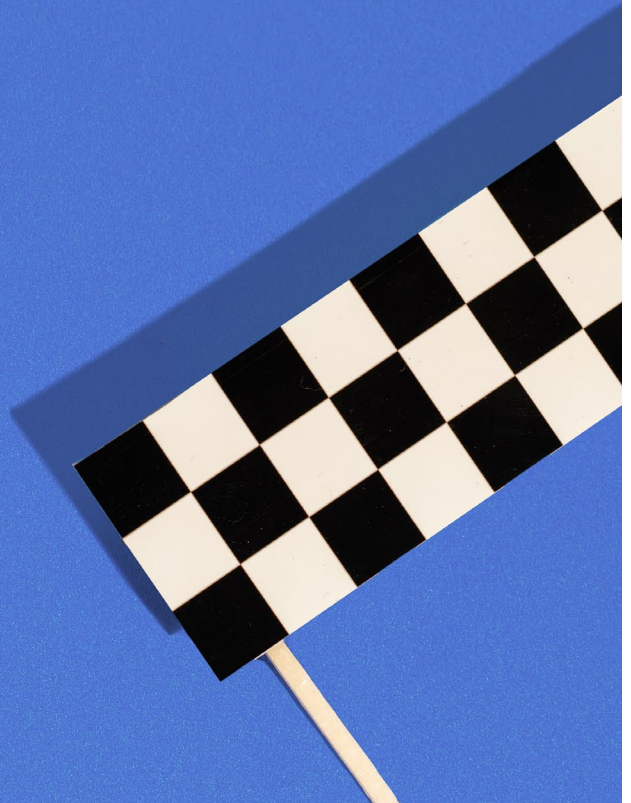
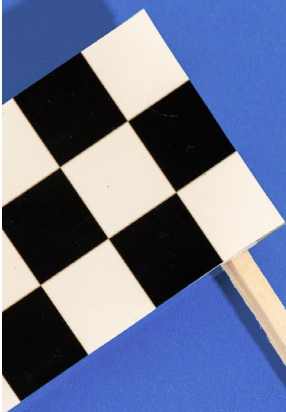
Titelbescherming

De Psychologencommissie betreurt dat er vandaag nog altijd personen de titel van psycholoog dragen zonder dat ze ingeschreven zijn op de lijst van de Psychologencommissie. Een deel van hen heeft geen licentiaats- of masterdiploma in de psychologie. Om de integriteit van het beroep van psycholoog beter te kunnen garanderen, zet de Psychologencommissie in op gerichtere acties. Voluit inzetten op deontologie heeft immers pas zin als iedereen zich ook aan de deontologische regels moet houden, en als er sancties kunnen worden opgelegd bij inbreuken op de deontologische code.

”

Het Bureau en de personeelsleden blijven, het principe van de goede huisvader indachtig, de beschikbare middelen op een zeer betrouwbare wijze inzetten.

Globaal gezien kon de Psychologencommissie in 2022 (alweer) een mooi en positief financieel resultaat realiseren.

Wat brengt de toekomst?

07

07 Wat brengt de toekomst?

Voor 2023 stelt de Psychologencommissie zich tot doel om verder te zetten wat in het kader van de wettelijke hervorming door de vorige voorzitter Joris Lagrou werd opgestart.

Ze wenst de samenwerking met de beroepsverenigingen te versterken en te verankeren, met respect voor de eigenheid en eenheid van het beroep.

De Psychologencommissie zal daartoe een grotere nadruk leggen op de transparantie van haar werking, en bijzondere aandacht schenken aan de continuïteit, het professionalisme en de toegankelijkheid binnen de Psychologencommissie.

Onderstaande ontwikkelingen zouden in de toekomst kunnen plaatsvinden:

- Cliënten/patiënten zullen meer informatie willen over de achtergrond, **kwalificaties** en ervaring van psychologen. Dit kan leiden tot meer openbare profielen van psychologen en meer transparantie over de gebruikte behandelmethoden.
- De focus op **kwaliteit** zal naar verwachting toenemen. Dit kan resulteren in meer gestandaardiseerde evaluaties en accreditatiesystemen om de kwaliteit van psychologen te meten. Meer initiatieven kunnen ook worden genomen om de voortdurende professionele ontwikkeling van psychologen te waarborgen.
- **Professionalisme** zal een sleutelrol blijven spelen binnen de psychologie. Er zal steeds meer nadruk worden gelegd op ethisch gedrag, verantwoordelijkheid, vertrouwelijkheid en respect voor cliënten. Dit kan gepaard gaan met strengere gedragscodes en toezichtscommissies.
- De Psychologencommissie uit de wens een **bakermat** te zijn voor alle psychologen en hun cliënten/patiënten in de verdere uitbouw van de studiedienst en de sterkere naleving van de deontologie.
- De Psychologencommissie kan een belangrijke rol spelen in het **waarborgen van bovengenoemde aspecten**, met name op het vlak van de bescherming van de titel, het begrip van het beroepsgeheim en de naleving van de deontologie.

Het is belangrijk op te merken dat deze voorspellingen speculatief zijn en gebaseerd zijn op algemene trends en ontwikkelingen. De exacte veranderingen kunnen en zullen worden beïnvloed door verschillende factoren, waaronder de wettelijke context en maatschappelijke behoeften.

De wereld heeft elk talent nodig, de samenleving heeft elke psycholoog nodig.

De Psychologencommissie wenst het komende jaar voor u een systematische gids te zijn en uw cliënten/patiënten de garantie te bieden op kwalitatieve geestelijke gezondheidszorg.

De wereld heeft elk talent
nodig, de samenleving
heeft elke psycholoog
nodig.

De Psychologencommissie
wenst het komende jaar
voor u een systematische
gids te zijn.

22

Kunstlaan 3
1210 Brussel

E info@compsy.be
T +32 (0)2 503 29 39

www.compsy.be

Psychologencommissie